

A FALUHÁZ HÍREI

Könyvtári hírek, programok

A szódi Könyvtárba, a 2012-es évben is sok gyermek és felnőtt iratkozott be. Könyvtárunk félelmenként új könyvekkel gazdagodik. A legutóbbi könyvszállítmány is sok izgalmas, szép kiállítású, tartalmas könyvet rejtget. Kedvcsinálónak álljon itt egy pár közülük:

Bartos Erika: Zakatoló, gyerekversek
Bartos Erika: Anna, Peti és Gergő, Petikönyv Gézengúzok könyve
Kassovitz László: Pamacs első kék, Pamacs hazatalál
Csányi Vilmos: Ironikus etológia
Müller Péter: Sorsról és életről
Harry Tomlinson: Bonsai
Louis L. Hay: Éld az életet
Dr. Pierre Dukan: A Dukan diéta
Bán Mór: Hunyadi 1-5 kötet

A szódi könyvtár bensőséges hangulata, a könyvek különleges varázsa, illata ebben a negyedévben is otthont adott egy nagyszerű rendezvénynek.

November 30-án, 18 órakor **Galgóczy Árpád: „A túlélés művészete – Furcsa szerelem”** című előadását hallgattuk nagyon nagy érdeklődéssel.

Galgóczy Árpád költő, műfordító, egyike volt a Gulág

Galgóczy Árpád műfordító

Emlékérem a kultúráért gyémántokkal

legszerencsésebb rabjainak. 1947 végén került a Szovjetunióba, amikor az egész hatalmas országban szünőben volt az iszonyatos éhínség. Hosszú évekig együtt raboskodott olyan magyarokkal, akik átéltek ezeket a borzalmakat. Akik jelesre vizsgáztak emberi tartásból, áldozatvállalásból, összefogásból. Akik példát mutattak sok nemzet hasonló sorsú fiainak és rajtuk keresztül az egész világnak. Az orosz politikai foglyok nem csak az orosz nyelvvel ismertették meg, hanem az orosz irodalommal is. 40 éve fordít orosz verseket amatőrként, szerelemből. Az oroszok így vélekednek róla: „Ki ez a csodabogár, akit majdnem beletaposunk a betonba, akit majdnem megöltünk, akit hét évig kínoztunk, s aki ahelyett, hogy meggyűlölt volna bennünket, elkezdte klasszikusainkat fordítani?”

Faluházi programok, rendezvények

Október 23. – Szabadság-vágy címmel községi ünnepi előadást tartottunk az 1956-os forradalom és szabadságharc emlékére. Az előadás szereplői a szadai Színházikó színjátszó csoport voltak, rendezőjük Buzogány Márta színművész. Az előadás végén Erdélyi Balázs, a kulturális bizottság elnöke ünnepi beszéddel rótt a tiszteletét a 20. századi magyar történelem egyik legmeghatározóbb eseménye előtt.

„Tisztelettel köszöntök mindenkit október 23-án, amikor nem is oly távoli történelmünk sorsfordító napjait ünnepeljük: egy magyar forradalmat és egy reménytelen szabadságharcot. Hogy miért volt reménytelen, az az események tükrében mindenki számára nyilvánvaló. Egyesek szerint talán értelmetlen is emiatt, én szeretném inkább azt mondani: hősi. Egy maroknyi kis nép egy hatalmas birodalommal szemben folytatott szabadságharcra, a vágy, hogy függetlenül, a maga akaratából élje életét, saját maga dönthesse ügyei felett, ne mások szavára szolgalmód meghajolva, sejtve, hogy elbukik, hisz el kell buknia ekkora túlerővel szemben, mégis kiáll szabadsága mellett,

mi más a hősiesség, ha nem ez. Hogy tisztábban lássuk, mégis miről szólt ez a forradalom, engedjék meg nekem, hogy néhány szemelvényt felvillantassak hazánk huszadik századi történelméből, ami talán magyarázatot adhat az október 23-ai és az azt követő eseményekre.

1945. április 4-én a szovjet hadvezetőség bejelenti Magyarország teljes felszabadulását a német megszállás alól. A szovjetek jöttek, láttak, győztek és... maradtak. Több mint negyven évig. Nemsokára megkezdődött hazánkban is, mint a többi megszállt területen a kommunista diktatúra kiépítése. Hogy ez mit jelentett címszavakban:

- » 1946-tól államosítás.
- » A magántulajdon felszámolása. A gazdák TSZ-ekbe erőszakolása.
- » Terror: az Államvédelmi Hatóság internáló- és büntetőtáborokat hozott létre.
- » Konceptációs perek.
- » Tervgazdálkodás.
- » Kollektivizálás.
- » Sztálin és Rákosi személyi kultuszának kiépítése.

Rákosi Mátyás, aki közvetlen kapcsolatban állt Sztálinnal, nagy politikai hatalmat összpontosított és tartott kezében. Népszerűsítésére példátlan propagandakampány bontakozott ki, ennek volt alárendelt része hazánk kulturális élete. Rákosi Mátyás fényképe ott csüngött minden középület falán, minden hivatali helyiségben, tanteremben. Hatvanadik születésnapjára eladig példátlan ünnepséget szerveztek, hogy kultuszát ezzel is erősítsék. Versek, dalok, ajándékok sora özönlött az ország minden pontjáról, hogy megmutassa Rákosi elvtársnak, mennyire szereti őt a népe. Egy akkori csasztyuska szövege például így hangzik:

*Jertek lányok, öltözzetek fehérbé!
 Szőryatok rózsát a Rákosi elvtárs elébe!
 Hadd járjon ő a rózsában bokáig,
 Eljen, eljen a Rákosi elvtárs sokáig!*

Galgóczy Árpádot volt munkatársa, Papp István önkormányzati képviselő invitálta Szódre

Erdélyi Balázs
ünnepi beszédet mond

A szimpátia és a szeretet egyéni megnyilatkozása volt, amikor a Szovjetunióban egy orosz nő elsőszülött leányát Rákosi Mátyás után Mátyásnak nevezte el.

A kommunista ideológiai nevelés gőzerővel folyt az élet minden területén. Hadd citáljak most ide egy részletet, egy matematika tankönyvből, az 1950-es évek elejéről, az idősebbeknek tán még ismerősen csenghet a példa.

Egy francia gyárban 360 munkás dolgozott. A gyártulajdonos a gyári dolgozók harmadrészét elbocsátotta, mivel az amerikai imperialisták iparcikkjeinek beözönlése miatt nem tudta termékeit haszonnal eladni. Hány munkás vált a gyárban így munkanélkülivé?

Mindezek mögött pedig a valóság: a Rákosi nevével fémjelzett korszakban az emberi jogok súlyos sérelmet szenvedtek. Sokakat ért megtorlás: a koncepció perekben kivégzettek száma száz és kétszáz fő közé tehető, 40 ezren voltak rendőri őrizetben, illetve internálva, közel 300 ezer embert telepítettek ki és internáltak korábbi lakhelyéről. A legtöbb kitelepítettet mezőgazdasági munkára fogták és embertelen körülmények között tartották.

E hazugságokat, a terrort, elnyomást és az orosz megszállást elégelte meg 1956. október 23-án a nép, ezért vonult az utcákra Pesten. Követeléseiket, mint az egykori nagy elődök ők is pontokba szedték. Kérem engedjék meg nekem, hogy egy 1956-os naplóból, melyet egy akkor 12 éves gye-

rek írt, felolvassak Önöknek néhány részletet, hogy a gyerekek szemén keresztül lássuk az októberi forradalmat és annak november eleji leverését.

„**Október 23-án** reggel a nap rendesen kezdődött, folyt a megszokott mindennapi élet. Dél előtt leckét írtam. Utána kettőtől háromig orosz tanfolyamon voltam. Utána Mikivel egy Dohány utcai trafikban rágógumit akartunk venni, de nem lehetett kapni. Az iskolában az első óra, a mértan rendesen telt. Az orosz órán ötösrre feleltem. A harmadik óra első felében a tanárnő nem volt ott... azt mondta, hogy azért késett, mert a Corvin előtt áll egy autó, s röpcédulákat szór. A tanárnő azt mondta, hogy a közép- és főiskolai tanulók hatalmas tüntetést szerveznek a Bem-szobornál, de kérte, hogy mi ne menjünk a tömeggel, mert a Szabad Nép előtt máris óriási zűrzavar van. Óra végén kimentünk az ablakon, s láttuk, hogy a Szabad Nép székházától csaknem a mi házunkig az egész utca szélességét elfoglalva áll a tömeg.

Az utolsó két óra már nem telt el rendesen. Mindenki erről beszélt, s nem nagyon figyelt a tanításra. Szünetben az alkotmánytan-könyvünkől kitéptük a címereket, a táblára óriási Kossuth-címert rajzoltunk. Az utolsó órán a tanár felolvasta a 14 pontot, melyből én a következőket jegyeztem fel:

- » *Követeljük a Magyarországon tartózkodó szovjet csapatok azonnali kivonását.*
- » *A kormány alakuljon át Nagy Imre elvtárs vezetésével.*
- » *Sajtó- és szólásszabadság, véleményszabadság.*
- » *A zszarnokság jelképének, a Sztálin-szobornak eltávolítása.*
- » *Március 15. és október 6. nemzeti ünnepé nyilvánítása.*

Mikor anyukám hazajött, azt mondta, hogy a Parlamentnél és a város több pontján hatalmas tüntetés van. Az Andrássy úton végig hatalmas tömeg vonul. Ezeket a jelszavakat kiabálják:

Nincsen ingünk se gatyánk, Rákosi volt az apánk!
Aki magyar velünk tart!
Vesszen az önkény, éljen a törvény!
Ruszkék hazá!

A Faluház elérhetőségei

Cím: 2134 Sződ Dózsa György út 100.

Vezető: Buzogány Márta színművész, művelődésszervező

Telefon/fax: 06 27 388 392, 06 30 530 3833

Web: faluhaz.szod.hu

E-mail: faluhaz@szod.hu

Könyvtári nyitva tartás:

kedd: 14.00 – 20.00
szerda: 14.00 – 18.00
péntek: 14.00 – 16.00

Szolgáltatások

Faluházunk nemcsak programokkal várja a betérőket, hanem egyéb szolgáltatásokkal is állunk rendelkezésükre:

Könyvtári időben ingyenes internetezési lehetőséget biztosítunk vendégeink számára.

Terembérlet

A Faluház szép kialakítású, új termei bérelhetőek, amelynek egyeztetésében Buzogány Márta szívesen áll rendelkezésükre.

Október 23-ai ünnepség

Október 23-ai ünnepség

November 1. – Elmentünk anyukámmal kicsit szétnézni. Kimentünk a Blaha Lujza térre. A Szabad Nép kapuját fegyveres katonák őrzik. Előtte 2 villamoskocsi volt. Láttam a két kiégett autót. A parknál az Igazság című napilapot árulták. Vettünk is egyet. Az Akácfa utcában egy páncélszeker-roncon sok ember áll. Távolságban 2 fiatal ember a Sztálin-szobor utolsó darabját veri szét. A Szabad Nép székházának a felírásából csak ennyi látszik: ...a Nép. Az égen igen nagy zajjal egy helikopter repült. A Körút és a Népszínház utca sarkán össze-vissza tört villamoskocsi volt. A hirdetőoszlopokon kis rajzok voltak ruszlik haza aláírással. Otthon rolifogót játszottam. Este a rádió közölte, hogy újabb szovjet csapatok érkeznek Budapestre. Nagy Imre kéri ezek visszavonását.

November 5. – Reggel a harc javában folyt. Bekapcsoltuk a rádiót – szólt már. Azt mondta: hogy a szovjet csa-

Október 23-ai ünnepség

pat nem azért jött, hogy hazánkat meghódítsa, hanem azért, hogy az ellenforradalommal, mellyel Nagy Imre kormánya nem akart szembe szállni, megküzdjön. Bemondta továbbá, hogy Nagy Imre kormánya megszűnt. Helyette új kormány alakult Kádár János vezetésével. Egész nap a könyveket rendeztem. Gyuli áthozta az „Egri csillagok”-at. Közben a közelben óriási aknázás, ágyúzás, géppuskázás volt. Egy hatalmas, hirtelen jött lökéstől mindannyian megijedtünk... Éjszaka óriási harc volt. Apukám először anyukámmal a recamién feküdt, majd bement a nagyszobába. Később mégis kijött, hogy a bejövő szilánkok ellen védekezzen. Az oroszok tankokkal, a magyarok csak géppuskával löttek. Apukám azt mondta: azért barbárság ilyen kis népre ilyen nehéztűzességgel lövetni...”

Eddig a naplórészlet. Végezetül engedjék meg, hogy hadd fejezzem be ünnepi köszöntőmet egy versrészlettel, ami ugyanarra a kérdésre keresi a választ, amire mi ezen a napon.

Mi volt 1956, barátom? / Múlt, ami elmúlt? / Egy nép, amely elhullt? / Hol volt, hol nem volt... / Se élő, seholt. / Elfelejtetted a Tettet! / Amikor a semmiből sok ember Valamit teremtett. / Sokáig nem is lehetett halani, / hogy mi volt ez a valami. / Hogy Valami volt: s ez a Szabadság. / És hogy futott előre a Gazság! / Pattant a ránk szorított bilincs, / amikor utcára lépett a sok Nevenincs. / A sokat emlegetett Nép. / Aki látta, felejtetetlen a kép: / ahogy ott vonult, / ahogy a Vörös Csillag az utcára hullt. / Abogy dőlt a Szobor, s még dőlésben is ölt. / Abogy egy nép ellen fordult a Gyilkos tőre, / s aki addig nem hitte: láthatta, hogy gyilkosa is ő, nem csak őre. / Azt hitted, véget ért a rablás, / s hogy elérkezik végre a Szabadság? / És hogy mert szabad vagy, a jövődet is visszaadják? / A csillag lehullt, a Nap ragyog. / Azt hitted, kis magyar, hogy elnézik neked a Nagyok?! / Nem kértél sokat, csak az életed, / s balgán azt hitted, hogy ellenértéknek beszámítják talán a véredet. / Mi volt az életed? / Hiába kérdezed... / Abogy a helyet nézed népeknek so-

rában, / légy büszke arra: ha csak kicsiny kokárda vagy Világnak gomblyukában.”

Erdélyi Balázs
kulturális bizottság elnöke
(fotó: Erdélyi Dominika)

Október 26.

Dr. Vekerdy Tamás a Faluházban tartott előadást

Mit? Hogyan? Mikor? Hol? ...stb.

Számtalan kérdés merül fel nap mint nap, ha gyermekeinkről van szó. Jól csináljuk? Mindent megteszünk? Engedjünk több szabadságot? Kétségek és bizonytalanságok gyűrűjében próbáljuk nevelni őket.

Egyszerűbb lenne, ha a saját gondolatainkkal, érzéseinkkel, tapasztalatainkkal közelednénk hozzájuk? Talcán kínáljuk a megoldásokat a könnyebb élet reményében? Az élet élhetőségét rájuk bízva, de határaik láthatatlan vonalát szemmel tartva irányítsuk szárnypróbálgatásaikat?

Nagy örömmel fogadtuk október 26-án dr. Vekerdy Tamás pszichológust, akivel este 18 óratól nyílt kerekasztal-beszélgetést folytattunk a Faluházban. Témánk a gyermek volt. Az a kisember, akit körülvesz a család, szeretettel neveli, s próbálja felkészíteni az életre, Vekerdy Tamás szerint, sikeres felnőtt lesz. Aki kisgyermekként gyerek marad, s nem felnőtt módon hajt és teljesít. Feladatunk, hogy érzelmi biztonságot adjunk a megpróbáltatásokhoz és megvédjük őket a túlzott szorongástól, a személyiséget roncsoló kapcsolatoktól.

Visszaidéztük a nagy, együtt élő család életét, melyben a dédmama volt az, aki a legegyszerűbb módon nyugtatta meg síró unokáját: testi érintéssel, simogatással, duruzsolással. Amikor nem a tévé volt az eszköz, hogy a gyermek egyedül nyugtassa meg önmagát. A mese fontossága, melyet szájról szájra adunk tovább, remélem, még sokáig megmarad. Mesével a gyermek képzelete szárnyra kel, és átéli a tör-

Vekerdy Tamás
a szödi Faluházban

téneteket a maga módján. A tévékészülék nem pótolja az emberi hang és gesztusok által kialakult mesebeli látomást. Az érzést, mely boldogságot és irányt ad gyermekeink felnőtté válásához. Sok apró dolog, amire oda kell figyelniük, s talán nem is nehéz a megoldás, amely mindenkit arra nevel, hogy az legyen, akinek lennie kell. Nagyon tartalmas volt mindnyájunk számára ez az este. Eldönthetjük, hogyan és mennyiben tudjuk a mai világban lehetővé tenni, hogy gyermekeink testi-lelki értelemben eredményesebben tudják átvészelné az élet nehézségeit.

Keszercze Kármén
pedagógus

November 25.

Idősek napja

Újra megtelt a Faluház színházterme. Ezúttal Sződ község szépkorú lakosságát ünnepeltük. Izgalmas színpadi összeállítással készültünk a jules napra. Szavaltak a hunyadisok: Varga Enikő és Garad Ágoston, verseltek, táncoltak az ovisok, és bemutatkozott a Szülők Néptánca csoport, mely 2010 januárjában alakult meg lelkes felnőttekből, akik gyermekeiket látva kaptak kedvet a magyar néptánchoz. Már több vidék táncával is megismerkedtek, erre az alkalomra moldvai táncokból állítottak össze egy koreográfiát. A csoport szeretettel várja

„Kellene ma éjjel egy kis hacacaré...”

Ovisok köszöntik az időseket

a magyar néptánc iránt érdeklődő új tagokat, próbákat keddenként 18.00 órától tartják a Faluházban. A csoport vezetője és koreográfusa: Galambos György.

A szép délutánt a Talán Teátrum társulatával folytattuk. A Talán Teátrum Szabolcs-Szatmár-Bereg megye legtöbbet járt színhá-

za. Olyan színészek és énekesek alkotják, akik magas színvonalon képesek művészi értéket létrehozni. A színház repertoárjában szórakoztató és klasszikus is darabok találhatóak, de minden évadban legalább egy olyan előadást is bemutatnak, amely a művészi kísérletezés jegyében új színpadi formák megjelenítését szor-

galmazza. A Talán Teátrum alapítója és vezetője Buzogány Béla színművész-rendező. A szódi szépkorúaknak csakis szórakoztató dalokat, humoros Hacsék-Sajó jeleneteket hoztak, amit a kedves közönség nagy lelkesedéssel és tapsal fogadott.

A sikeres rendezvényt még színesebbé tette Gálosné

Szűcs Emília kiállítása, amit kifejezetten erre az alkalomra hozott. A csodálatos kiállítás december 4-éig tekinthető meg a Faluház nagy klubtermében.

Az ünnepi műsort követően kötetlen beszélgetés, éneklés, nótázás kezdődött muzsikaszó kíséretével bor, pogácsa és sütemények mellett.

Hacsék (Kovács Attila) és Sajó (Baksa András)

Gálosné Szűcs Emília kiállítása

Bátonyi Pál különleges kiállítása az aradi vértanúk emlékére

Karácsony alkalmából

„Valóban nagy a kegyességnek a titka: aki megjelent (hús)testben...” (I. Timóteus 3:16)

Az I. timóteusi levél az első keresztyén idők, az ősegyház idejéből ránk maradt legrégebbi hivatalos pásztorlevelek közül való. Pál Krisztus után 63-ban írhatta munkatársával Efézusban. Teológiája az ingyen kegyelemből, hit által való megigazulás evangéliuma.

Valóban nagy a kegyesség titka, nem azért, mert titokzatos marad, hanem azért, mert olyan elképesztő. A titok az a bámulatra méltó fölismerés, hogy Isten hús-vér emberré lett. Ez pl. azt jelenti, hogy az Örökkévaló beleszületett egy

olyan világba, amelyet az idő határoz meg. Ő, az Időtlen, eljött a naptár és az órák világába. Az Egyetlen, aki mindennütt jelenvaló, aki egy időben minden helyen ott van, egyetlen helyre korlátozta magát, mint Betlehem vagy Názáret, Kapernaum vagy Jeruzsálem. Csodálatos, hogy a mennyet és földet betöltő nagy Isten magára vette az emberi test korlátait. Mikor az emberek ránéztek, joggal mondhatták: „Bene lakik az Istenség egész teljessége testileg.”

A Teremtő meglátogatta ezt a Föld nevű jelentéktelen bolygót, ami a világmindenség többi részéhez képest egy porzsem csupán. Mégis, a mindenség többi részét otthagytá, s hozzánk jött el Isten. Menyeyei palotájából eljött egy istállóba! A mindenható Isten gyámoltalan gyermekké lett.

Nem túlzás, ha azt mondjuk, hogy Mária azt tartotta karjaiban, Aki őt tartotta, hiszen Ő a világ teremtője és megtartója. A mindentudó Isten minden bölcsességnek és tudásnak forrása, és mégis azt olvassuk róla, hogy mint gyermek gyarapodott bölcsességben. Szinte elképzelhetetlen, hogy Az, aki minden, a saját világába jött és az övéi nem fogadták be Őt. A vendégfogadóban nem volt hely számára. A világ nem ismerte meg Őt.

Az Úr szolgálként jött el a világba. A dicsőség Ura egészen közönséges emberi testet öltött. Az élet Ura jött el a földre, hogy itt meghaljon. A Szent eljött a bűn igazi őserdejébe. Ő végtelenül közel jött hozzánk. Annak, aki Atyjának legfőbb öröme volt, és akit angyalok imádtak, éhséget és szomjúságot kellett szenved-

jen, fáradt volt, amikor leült a Jákob kútjához, elaludt a hajójában a Genezáret taván, hazátlan idegenként vándorolt. Mérheterlen gazdagságból a legkeservesebb szegénységbe jött. Nem volt fejét hova lehajtsa. Kezével dolgozott. Nem állt soha hideg-meleg folyóvíz rendelkezésére, amit mi magától értetődőnek tartunk.

*És mindez érted és értem történt!
Ő, imádjuk, ő, imádjuk a Királyt!
Értékelj tehát e nagy csodát!*

Túlzsúfolt busz nyáron?

Avagy miért is vágat át Sződön több száz nyakkendőös fiatal nyaranta?

Amikor Erdőkertesén a táborhelyünket nem használhattuk a továbbiakban, keresnünk kellett másikat, a céljainknak megfelelő erdőt... de milyen a megfelelő erdő? Könnyen ásható talajon, könnyen használható fa, amellyel nem olyan nagy kaland a tűzrakás... merthogy van elég nehézség ebben a táborban.

A cserkészzet 1907-ben indult világot meghódító útjára, és ennek eredményeként 1910 óta vannak magyar cserkészek. Időnként idehaza is törvényes formában; időnként a határon túl, de magyarok által lakott területeken; időnként a nyugatra menekült

magyarok körében. 1912-ben alakult meg a mai Magyar Cserkészszövetség elődje, és az elmúlt 100 évben megszakítás nélkül dolgoztunk... bár esetenként ez egy illegális munka volt (1948-tól kezdve a kormányzat üldözte a cserkészteket, ahogy 1944 őszén is betiltotta). 1989-től ismét törvényesen létezzünk és dolgozunk. De miért is?

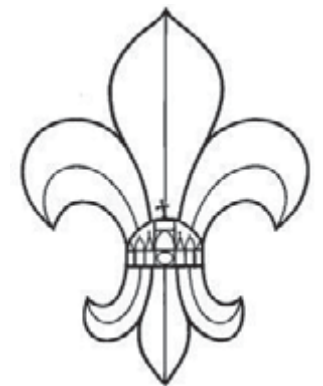
A cserkészzet célja, hogy a társadalmat olyan életrevaló, elkötelezett, felelős, egészséges polgárok alkotják, akiknek fontos, hogy önmaguk folyamatos nevelése által Isten felé növekedjenek. Önkénteseink által ifjúságnevelést végzünk, illetve életmodellt nyújtunk, saját nem-formális nevelési módszereinkkel, a helyi közösségekkel együttműködve, 7 éves kortól mindenkinek, aki nyitott elveinkre, és közössége életében tevékenyen részt vállal.

A cserkészzet önkéntes, politikamentes, vallásos, ifjúságnevelő mozgalom. Aki közénk áll, az vállalja a cserkészek életformáját és

mindazt, ami ezzel jár. A kisközösségekben hetente találkoznak, havonta túráznak, és nyáron táboroznak. Természetesen a vezetőjük képzett vezető, legyen akár középiskolás korú kisközösséget vezető, vagy akár felnőtt, neveléssel foglalkozó vezető.

Ebben a munkában Sződ-Vácraóti térsége jelent biztos ottlont. Minden nyáron egy júliusi péntek este titokzatos autók suhannak át Sződön és tűnnek el a Tecén túli területre. Rövid időn belül ismeretlen autók járnak át, és a helyi boltos és zöldséges örömteli sok munkát kap. A polgármesteri hivattal a vízvétel intézük, és innentől az erdő mélyén lelkes fiatalok dolgoznak, kézfűrészek siklanak, balták csapkodnak, és 3 nappal később állnak a táborok, hogy fogadják a résztvevőket.

Egy keddi reggelen, minden eddigi szokással szemben, nem Szödről megy nagy tömeg Vác, Budapest irányába, hanem onnét erre özőnlük 50 hátizsákos fiatal. A végállomáson leszállnak, és a Tecén túlra indulva őket is elnyeli az erdő. Másnap több mint 100 lelkes kamasz érkezik, és őket is az erdő takarja el a kíváncsi szemek elől. Innentől 10-11 napig hol éjjel, hol nappal hal-

latszik valami az erdő felől, és minden nap pontosan háromszor megjelennek autók, amelyek az élelmezést biztosítják.

Vajon mi folyik odabent? Semmi különleges, és mégsem beszélünk róla, mert ez egy egészen különleges tábor, különleges céllal. A cserkészeink közül az arra rátermetetteket, akiket a vezetőik erre javasolnak, elküldik a vezetőképzés folyamatába. A leendő vezetőket jelölteknek hívjuk, és megmérjük sokféle szempont alapján, amelyet fontosnak tartunk a cserkészvezetői munkához: lelkeség, cserkész-tudás, önismeret és terhelés-próba stb. Akiket a nyári képző táborba felvettünk, azoknak van lehetősége, hogy képesítést kapjon, és ez alapján vezetőként dolgozhasson.

A táborunkban kisközösségi vezetőket, ahogy mi mond-

jük őrsvezetőket, és felnőtt nevelő vezetőket, magunk között segédtiszteket képzünk. A 14-18 éves fiúk és lányok megkapják mindazt a tudást, amely alapján képessé válnak arra, hogy 4-15 frissen csatlakozó kiscserkésznek vagy cserkésznek legyen példát adó vezetője, aki közösséget formál belőlük, aki tudását megosztja velük, és így segíti őket a cserkészsé válás útján. A 18. életévüket betöltötték pedig a cserkészlet miérettjeire tanulják meg a választ, hogy értsék és tudják, a nevelésben minnek

hol van a helye és miként tudják ezek által a cserkészlet célját megvalósítani a rájuk bízott 2-8 órs, összesen kb. 30 cserkész életében az őrsvezetőkkel közösen. Mindezeket egy táborban, ahol a reggeli zászlófelvonástól az esti táborüzenet követő zászlófelvonásig percről percre be van osztva az életük, ahol próbára tehetik cserkész tudásukat, ahol meg kell tanulniuk együttműködniük, ahol... és ahol számtalan élménnyel gazdagodnak, ahol tudásuk jelentősen gyarapszik, ahol sok tapasztalatot szereznek...

10-11 nappal később ez a sok cserkész csillogó szemmel, fáradtan, nyúzottan tűnően, de tette készen és lelkesen özönlenek ki az erdőből, és miközben pénteken a hétvégi pihenésre hazaérkezők által elhagyott buszokat ezek a cserkészek töltik meg... és esetenként túl. Mindez nem csak a jelöltek önkéntes vállalása, hanem a résztvevőkről élelemmel gondoskodók, a táborra vigyázók, a kiképzők is önkéntes munkában végzik mindezt anélkül, hogy ezért bármilyen ellenszolgáltatást

kapnának. Persze kapnak: a sok köszönetet, a mosolyt, a csillogó szemeket, és évekkal később azoknak a cserkészeknek a mosolya, akiknek a vezetőiket képezték.

Mi pedig köszönjük Sződ türelmét, imáit, segítségét, és örömmel térünk még ide vissza. Feladataik ellátáshoz pedig kívánok hagyományos cserkészköszöntéssel: Jó munkát!

Balu
(Solymosi Balázs
cserkésztsiszt)

Hazánk 1920-ban végzett trianoni megcsonkítása közismert tény, azonban itt, a közép-magyarországi területen is beszélhetünk a magunk Trianonjáról.

Sződ „Trianonjai”

Sződ történetében a 20. század első évtizedei nagy változást hoztak. A korábban pusztaként és később villatelepként nyilvántartott Gödök közigazgatásilag leváltak Szódról, az anyaközségről – Felsőgöd 1915-ben, Alsógöd 1921-ben.

Mik voltak a leválás okai? A legfőbb ok a nagy távolság miatti nehézkes közigazgatási – és talán részben – egyházi ügyintézés, valamint a megoldatlan vagy csak félmegoldásokat szülő iskolaügy. Sződön ekkor csak felekezeti iskola volt, amelynek a fenntartása a községnek nem okozott különösebb kiadást, mivel azt az egyház vállalta magára. Ugyanakkor Felsőgödn a nagymértékű betelepülésnek köszönhetően a gyermeklétszám is annyira megnőtt, hogy új iskola felállítása vált szükségessé. Mivel a gödi telepések nem voltak oly homogén módon katolikusok, mint a szódiak, valamint nem kívántak a több kilométerre lévő szódi iskolába ingázní, ezért Felsőgödn csak községi, azaz nem felekezeti fenntartású iskola alapítása jöhetett szóba. A szódi elöljáróságnak ez nagy feladatot jelentett volna.

Göd nagyiramú fejlődése és a jelentős mértékű betelepülés elsősorban a vasútnak volt köszönhető. Mint tudjuk,

Magyarország első vasútvonala a Pest–Vác vonalon létesült 1846-ban.

A kiegyezés után új birtokosok sokasága érkezett az akkori szódi külterület, a mai Göd területére, akik a 19-20. század fordulóján táján, csökkentve a mezőgazdasági művelésű területek nagyságát, elsősorban a vasút és a Duna között fogtak nagyobb arányú parcellázásba. Ekkor vertek gyökeret a középosztály tagjaiként az új honfoglalók: Alsógödn a pesti köztisztviselők, bankárok, minisztériumi, magán-, és közhivatalnokok, művészek, kereskedők; később Felsőgödn az iparosok, vasutasok, munkások. Ez a réteg biztos egzisztenciával, anyagi bázissal (később mondhatnánk: havi 200 pengő fixszell) és öntudattal rendelkezett ahhoz, hogy ne túsorja a szódi elöljáróságtól való függését, ezért viszonylag gyorsan, egy emberöltő (25-30 év) alatt a közigazgatási elszakadás, az előnytelen kapcsolat megszüntetése mellett döntött. Ez a réteg meg tudta fizetni a gödi vendéglőket, a gödi iparosok szakszerű munkáját, melyre természetesen a fizetőképes kereslet serkentőleg hatott. Pezsgő helyi társadalmi-kulturális élet indult, sorra alakultak az egyesületek. A változásra jellemző, hogy a

korabeli váci sajtó „amerikás ütemű” fejlődésnek nevezte a gödöt.

Sződön a két világháború között jelentős iparos- és kereskedőréteg nem jött létre, mivel itt a nép csak földműveléssel foglalkozott. Egy-két hentes és kereskedő jött a faluba, de idővel azok is továbbálltak Gödre vagy a mai Sződligetre, mivel nem tudtak a szűkös keresletből megélni. A szódi születésű Helembai Mihály (1894–1944) 1922-ben elsőként létesített hentesüzletet Alsógödnön. A másik szódi áttelepült, Volentics Ferenc (1886–1975) hentes- és mészárosmester, aki szintén Alsógödnön telepedett le és nyitott hentesüzletet.

A két világháború között Sződön, a gödi példákkal ellentétben „csak” olyan, mára

anakronisztikusnak tűnő dolgok valósultak meg, mint a központi szeszfőzde (az épülete néhány hete lett lebontva a most felépült COOP áruház mellett), a régióban a legutolsók között bevezetett villanyvilágítás (1933), a táncoló ifjúságnak a már lebontott kultúrház (1938) vagy a templom melletti iskola bővítése (1931). Ezek a fejlesztések elmozdulást jelentettek a korábbi siralmas állapothoz képest, de ne felejtjük el, a szomszédos új településeknek az önálló működéshez szükséges teljes intézményrendszert létre kellett hozniuk. Lakóik, első képviselőik nagy szorgalommal, fővárosi kapcsolataikat gyümölcsöztetve teremtettek a volt puszták helyén modern falvakat, melynek következtében 1970-ben Alsó- és Felsőgöd

egyesüléséből a nagyközségi válás fázisát követően, közel száz év után, 1999-ben Gödnek már városi címet is eredményezett.

Szödön ezalatt a húsz év alatt iskolázott, polgári értéket képviselő, a fejlődés motorjává váló réteg nem alakult ki, mivel a középiskolában továbbtanulók, magasabban iskolázottak aránya minimális volt. A 20. század első felében csak dr. Erdélyi István (orvos), dr. Floch Mihály (jogász), Dinika József (plébános), Mészáros József (plébános), Meggyes József (pénzügyminisztériumi altiszt), Tomecska Mihály (tisztviselő) jelentették a helyi szellemi foglalkozásúak rétegét. Később is megfigyelhető az iskolázottabbak – talán a rossz szödi infrastrukturális körülmények miatti – Szödligetre, Vácra történő elvándorlása.

Ugyanez a Szödről történő leválási folyamat volt megfigyelhető Szódrákoson és Szödliget-telepen, a mai Szödligeten is, ahol a nagyobb arányú parcellázásnak csak az I.

Kép a múltból

Szödi Máriás lányok
az 1940-es évekből

világháború vetett időlegesen véget. Ezek után 1950-ben, a Gödnél valamivel lassabban betelepült terület lakossága gondolta úgy, hogy kiválik a 3 kilométerre lévő Szödből és önálló településként éli tovább hétköznapjait.

Csörög idén immár 10 éve önálló település. A kiválásuk okai között szintén a megol-

datlan iskolaügyet, a távoli hivatali ügyintézés nehézségeit és a fejlesztések elmaradását, no meg az ÖN-kormányzás lehetőségének a hiányát találjuk.

Az e sorba utolsóként bekerülő Nevelek 2014-ben nem önállósulni fog, hanem átcsatolás útján a korábbi szödi területhez, Gödhöz csatlakozik.

Felsőgöd (1915), Alsógöd (1921), Szödliget (1950), Csörög (2002) és Nevelek (2014) szerepelt a település helyi „Trianonjainak” felsorolásban, mely lista, reméljük, az évek során tovább nem fog bővülni!

Volentics Gyula

www.helytortenet.szod.hu

Nagy érdeklődés fogadta a szödi COOP áruház nyitását

A Gödöllő COOP Zrt. 2012. november 15-én, több mint 100 millió Ft-os önerőből megvalósított beruházás befejezése után egy újonnan felépített Coop áruházat nyitott Szödnön. Az ünnepélyes megnyitón köszöntőt mondott Hertel László pol-

gármester úr, dr. Dúl Udóné, a Gödöllő COOP Zrt. vezérigazgatója, valamint Murányi László, a COOP Hungary Zrt. vezérigazgatója. A várva várt egység felépítését Szödnön mindenkinek előtt a vásárlói igényeknek és modern kereskedelmi

kultúrának való megfelelést tették szükségessé – ez volt a bolt nyitását megelőző rövid köszöntők legfontosabb üzenete.

A Gödöllő COOP Zrt. a tervezés és kivitelezés során igyekezett az áruházat a szödi lakosság számára testreszabottá, kedvessé tenni, a színvonalas és esztétikus kialakításon túl a cél ezzel az volt, hogy a helyiek magukénak érezhesék az üzletet, és ha csak részben is, de ezáltal is erősödhessen a helyi közösség. Az üzletben elhelyezett COOP Galériát most a helyi óvodások képei díszítik, valamint a bejáratnál a Szödi Helytörténeti Alapítványnak köszönhetően – a hagyománytisztelet és ismeretterjesztés jegyében – megjelenhetett a szödi népviseletről ismert motívum. A megnyitón szintén ezen ékes szödi motívum díszítette tortát kóstolhattak meg az üzlet első vásárlói.

A bolt 200m² alapterületű, nagy parkolóval rendelkező, hétféle nagybevásárlások-

ra alkalmas üzlet, amely széles választékkal rendelkezik és – igazodva a helyi igényekhez – hosszú nyitva tartással működik. Az áruválasztékban az alapvető termékeken túlmenően helyet kaptak a helyben sült finompékárúk, a friss cukrászsütemények, valamint az egészséges és diabetikus termékek is. Az eladótérben – a helyi kismamák és babák öröme – külön polcot szenteltek a legfontosabb babaápolási termékeknek is. A boltban helyben, illetve közelben lakó munkatársak dolgoznak, így erősödött Szöd munkahelyteremtő- és megtartó képessége is.

A bolt az állandó akciókon túlmenően folyamatos nyerekményjátékokkal várja szeretteit a szödi és Szöd környéki lakosságot és a családokat. Az üzlet 20 millió forintot kitevő árukészlettel várja a vevőket a Dózsa György úton, a község közepén.

Diáksport

Október 23-ai sportrendezvények

A DSE labdarúgói ebben az évben is sporttal ünnepelték az 1956-os forradalom évfordulóját. Budapesten a REAC Budai II. László stadion műfüves pályáján a 3-4. korcsoportos csapatunk részt vett a hagyományos VIII. Október 23. Vándorkupán.

Az összes nevesebb ellenfelünk ellen beadtuk tudásunk legjavát és a legjobb arcunkat mutattuk a siker érdekében. Az erős „Góliát” csapatokkal szemben a srácok nem játszottak alárendelt szerepet, sőt legalább annyi gólszerzési lehetőségünk adódott, mint az ellenfélnek, de kikaptunk. Kiváló játékkal kiemelkedett Nándori Botond, aki kétszer is az ellenfél kapujába talált, illetve Juhász Márk és Tarr Bálint kapusok.

VIII. Október 23. Vándorkupa

alig lehetett a környéken. Minden adott volt egy jó sportnaphoz: remek hangulat, izgalmas meccsek, jó játékvezetés, rengeteg díj, kitűnő szervező szülők (Hertel Zsuzsanna, Éltes Anikó, Ferenci Virág, Hertel Tamás, Ferenci Gábor és Mudra István), így lehet összefoglalni a sportnapot. Csapatunk – Hertel Ákos, Éltes Peti, Ferenci Boti, Mudra

A torna legjobb játékosa: Szilas Gergő (Marczibányi); a torna gólkirálya: Nagy Ákos (Isaszeg)

EREDMÉNYEK:

A csoport

Üröm – Szigetmonostor	0 : 0
Üröm – Lábatlan	1 : 5
Lábatlan – Isaszeg	0 : 0
Isaszeg – Szigetmonostor	5 : 0
Szigetmonostor – Lábatlan	0 : 4
Üröm – Isaszeg	0 : 6

B csoport

Csillaghegy – Visegrád	6 : 1
Csillaghegy – Dinamo	0 : 1
Dinamo – Nyergesújfalu	3 : 0
Nyergesújfalu – Visegrád	0 : 0
Visegrád – Dinamo	0 : 1
Csillaghegy – Nyergesújfalu	3 : 1

C csoport

Marczibányi – Sződ	3 : 1
Szöd – Ikarus	2 : 0
Ikarus – Szendehely	1 : 0
Szendehely – Marczibányi	0 : 5
Marczibányi – Ikarus	2 : 2
Szöd – Szendehely	6 : 0

D csoport

BVSC – Göd	5 : 0
BVSC – Vác	5 : 4
Vác – Gödöllő	2 : 4
Gödöllő – Göd	2 : 2
Göd – Vác	0 : 2
BVSC – Gödöllő	3 : 1

Helyosztó mérkőzések:

1-4. hely

Isaszeg – Dinamo	3 : 0
Isaszeg – Marczibányi	4 : 1
Marczibányi – BVSC	3 : 1
BVSC – Dinamo	1 : 2
Dinamo – Marczibányi	0 : 1
Isaszeg – BVSC	1 : 0

5-8. hely

Lábatlan – Csillaghegy	0 : 0
Lábatlan – Szöd	2 : 1
Szöd – Gödöllő	2 : 1
Gödöllő – Csillaghegy	1 : 5
Csillaghegy – Szöd	0 : 1
Lábatlan – Gödöllő	2 : 0

9-12. hely

Sz.monostor – Ny.újfalu	1 : 2
Szigetmonostor – Ikarus	1 : 2
Ikarus – Vác	1 : 1
Vác – Nyergesújfalu	2 : 1
Nyergesújfalu – Ikarus	1 : 3
Szigetmonostor – Vác	1 : 3

13-16. hely

Üröm – Visegrád	1 : 0
Üröm – Szendehely	2 : 1
Szendehely – Göd	3 : 0
Göd – Visegrád	0 : 2
Visegrád – Szendehely	1 : 1
Üröm – Göd	4 : 0

VÉGEREDMÉNY:

1. Isaszeg SE
2. Marczibányi Mészöly Focisuli Budapest
3. Angyalföldi Dinamo Star SE Budapest
4. BVSC Zugló Budapest
5. Lábatlan Forest
6. Szódi DSE
7. Csillaghegyi Mészöly Focisuli Budapest
8. Gödöllői SK
9. Ikarus SE Budapest
10. Vác VLSE
11. Nyergesújfalu Zoltek SE
12. Szigetmonostor Szigetgyöngye
13. Ürömi Mészöly Focisuli
14. Szendehely SE
15. Visegrád SE
16. Gödi Mészöly Focisuli

Október 23. ünnepi labdarúgás Sződ

EREDMÉNYEK:

Szöd – Károlyi Róbert	0 : 1
Szöd – Czabán	1 : 0
Szöd – Hartyán	0 : 2
Szöd – Szt. Korona	0 : 1

Október 23. ünnepi labdarúgás, Sződ

A 2006-os korosztálynak még április havában hirdette meg a tornát a világhálón a DSE, egy hét sem telt el, és a meghirdetett 16 hely mind betelt!

Huszonharmadikán a ködös reggel után ragyogóan kisütött a nap, meleg volt, illusztris csapatokkal telt meg a focipálya, és tényleg annyian voltak labdarúgók és szurkoló szülők, hogy bizony még parkolni is

Gergő, Mudri Márk és Balogh Ákos – drámai meccset produkáltak. A csapatnak a hazai pálya varázsa adott erőt, hogy jól szerepeljen, és hogy előkelő helyen végezzenek a maratoni tornán. Rendkívül küzdelmes mérkőzéseket játszottunk, futómennyiséggel és elszántsággal nem volt gond, a tét a győzelem volt, de sajnos nem sikerült. Összességében a csapat jól teljesített, csak a „pesti srácok” állították meg az elánunkat, hogy a döntőbe juthassunk. Csapatunkból kitűnt Hertel Ákos, aki elnyerte a hazai csapat gólkirály címet nyolc rúgott góllal (a torna gólkirálya 9 gólt szerezett!) és Mudri Márk, aki a hazai csapat legjobb játékosának bizonyult.

Október 23. ünnepi labdarúgás Sződ